

[A. C. Normann.]

påstand — jeg kan næsten sige fortvivlede nødhjælpspåstand — har mit partis daværende formand, den højtærede undervisningsminister hr. Jørgen Jørgensen, pure tilbagevist, og på dette kritiske punkt standsede da diskussionen. Det undrede mig lidt, at det ærede medlem hr. Erik Eriksen ikke tog den op her i formiddags, men jeg foreslår nu for den historiske sandheds skyld det ærede medlem, at han over for folketinget og sine daværende forhandlingspartnere gør rede for, hvad det er for vilkår, han sigter til, eller hvad det er for udtalelser, han har opfattet som politiske vilkår. Befolkningen har krav på, at klarhed på dette afgørende punkt tilvejebringes.

Af den øvrige vældige rigdom af uholdbare fabuleringer omkring regeringsdannelsen skal jeg kun tage yderligere en enkelt påstand frem til rensning, og det er påstanden om, at det radikale venstre har skuffet sine vælgere ved at indgå i trepartiregeringen i stedet for at stille sine mandater til rådighed for en ren liberal regering. Temaet berørtes i øvrigt i dag af oppositionens to ordførere, men jeg tror, jeg tør sige, at hvis der er vælgere, der er skuffede over os, må de findes i de andre partier, altså i så fald vælgere, hvis opfattelse vi aldrig har lovet at føje os efter. Vort partis egne vælgere kan ikke føle sig svigtet. For det første havde de, før de gav os deres stemme, fået at vide uden omsvøb, at en regering med det konservative parti som regeringspartner ikke ville få vor billigelse. Jeg skal senere komme lidt ind på årsagen til dette standpunkt, men det, det i denne forbindelse drejer sig om, er, at vælgerne vidste besked forud. For det andet så vore vælgere os næsten hver dag i en uge med en hånd rakt ud til venstres afvisende leder, før vi gav op. Og endelig, for det tredje, er det grundlag, vi nu er enedes med de to andre regeringspartier om, så vidt jeg kan se, ikke på noget som helst punkt i strid med det økonomiske program, vi gik til valg på.

Der kan højst gøre sig meningsforskelle gældende med hensyn til, om kriseplanen indeholder så stor en tilslutning til partiets synspunkter, som visse radikale vælgere havde håbet; men jeg tror slet ikke,

at resultatet i den henseende vil blive opfattet som dårligt. Dels ved vore folk jo intet om, hvilke konkrete ting vi kunne have opnået i et venskabeligt forhold til en venstregering, simpelt hen fordi venstre omhyggeligt har undgået bestemte anvisninger i den henseende; dels erindres det vel også nok, at partiet ikke har en talmæssig styrke, der overflødig gør hensyntagen til andre partier, uanset med hvem vi henvises til at samarbejde. Jeg kan også godt sige til de ærede medlemmer hr. Erik Eriksen og hr. Aksel Møller — og jeg håber, de tror mig, når jeg siger det — at de møder, vi har haft med vore tillidsmænd før og efter regeringsdannelsen, klart viser, at vor stilling er godkendt af vore kompetente forsamlinger og af vore vælgere. Råder der så trods alt nogen skuffelse, skyldes den ene og alene, at tilbuddet til venstre om at danne regering, enstemmigt billigt af vor folketingsgruppe og vor hovedbestyrelse, ikke blev modtaget af det ærede medlem hr. Erik Eriksen.

I diskussionen om skuffede, desillusionerede eller endog svigtede vælgere tror jeg der er to ting, som vil udkrystallisere sig af al diskussion og af alle analyser, og det er for det første, at venstre ikke i forvejen havde gjort det klart for vælgerne, at det ikke ville danne en regering alene, og dernæst, på den anden side, at det radikale venstre havde erklæret uden omsvøb, at en venstre-konservativ regering ville de radikale ikke støtte.

Det må formentlig derefter være indiskutabelt, at enhver, der stemte for et af vore partier ud fra ønsket om en liberal regering, kun havde muligheden af en ren venstregering at regne med og altså ikke kan føle sig skuffet af det radikale venstre, der virkede for, at denne mulighed skulle blive udnyttet. Men det må erkendes, at disse vælgere regnede galt, ikke fordi den mulighed, de ønskede, ikke var til stede, men fordi venstre nægtede at opfylde den eneste mulighed, der på forhånd forelå for en liberal regering — ordet „liberal“ her anvendt i venstreforstand: en regering uden socialdemokrater. Senere fremsatte udtryk fra venstres side for krænkelser over selv at have fejlvurderet spillets muligheder kan vi måske nu i dag betragte som umente ved nærmere overvejelse, erindrende med Ho-